

[Steenholdt]

aftaler med EF har afbødet de uheldigste konsekvenser af denne udmeldelse. Men hvordan er udsigterne, når det indre marked gennemføres i 1992? Ganske vist fornemmer jeg, at de politiske kræfter, som meldte Grønland ud af EF, efterhånden har erkendt, at det vist var en lidt hasarderet handling og det egentlig var meget godt at være medlem af EF. Men en eventuelt forpligtende tilnærmelse igen til EF vil være en langvarig proces. Vi har derfor al mulig grund til at bede om positiv holdning fra den danske regering i vore bestræbelser for at afbøde yderligere uheldige konsekvenser for Grønland, som vil opstå i kølvandet på indførelsen af det indre marked.

I den forbindelse har jeg afleveret et spørgsmål til udenrigsministeren om at redegøre for de nu mulige konsekvenser. Der har endnu ikke været debat i Grønland om indførelse af EF's indre marked og dets konsekvenser. Det skyldes et kompleks af konsekvenser, som man må forvente kræver sagkyndig indsigt, såvel hvad angår EF som Grønland og Danmark. Den ekspertise findes ikke i Grønland. Det vil derfor være formålstjenligt, at der fra Udenrigsministeriet udarbejdes en konsekvensanalyse, således at de grønlandske politikere, mens tid er, kan tage den nødvendige stilling til problemkomplekset.

Når det er sagt, må jeg også indflette, at jeg som regel ikke med rimelighed kan sige at savne en positiv holdning til Grønland fra den danske regering og offentlighed. Jeg håber da også, at også dette folketingsår vil være præget af et godt forhold mellem Grønland og Danmark.

Breckmann (Fær.):

Hvis det ikke lykkes KVR-regeringen at få et forlig om finanslov og om skattereform med valg i januar til følge, bliver en færøsk socialdemokrat helt den afgørende stemme i en kommende Aukenregering. Så svært har Færøerne det økonomisk og politisk i disse dage.

Økonomiens krise er en følge af forkert udvikling over en 20-25 år. I 1965 var eksportværdien 50 pct. højere end det offentlige forbrug, men nu koster lands- og statskassen 50 pct. mere årligt end værdien af vor eksport. Denne uheldige udvikling blev kun midlertidigt afbrudt fra 1981 til 1984.

Helt galt gik det under det sidste socialistiske landsstyre fra 1985 til 1988, da Lagtingets finanslov voksede 5 gange så meget som eksportværdien. Republikanske og almindelige socialister pumpede sorgløst de permanente offentlige udgifter op, men indtægterne var engangsindtægter, og de forsvandt med låneinvesteringerne i fjor.

Vor udlandsgæld eksploderede, men dens uoverkommelige størrelse, der er 3 gange så stor som Danmarks pr. indbygger, blev camoufleret i en sammensværgelse mellem socialister og deres bureaukratiske skødehunde til efter valget i 1988, og lagmand Dams letsindige skibsbygningsprogram var lige så hult som et rumænsk paladsbyggeri, men Færøerne sidder tilbage med gælden og uden et kapitalapparat til at forrente den.

Det nye landsstyre under Folkeflokkens ledelse, der blev rekonstrueret midt i fjor, spænder fra Sambandspartiet til Republikanerne. Det svarer til en alliance i Folketinget mellem Konservative/Venstre over Fremskridtspartiet og lige til SF, men dog uden Socialdemokrater. Så alvorlig anså man Færøernes økonomiske krise for at være.

I fjor var udmattelsen i købekraft allerede indtruffet. Den løbske lønudvikling havde presset erhvervslivet til åndenød og havde ødelagt Færøernes konkurrenceevne. Huspriserne under højkonjunktoren havde sprængt nystiftede familiers økonomi. Landsstyrets garanti-betalinger, der de sidste 3 år har beløbet sig til ca. 20 pct. af finansloven, har trods alt og til dels reddet vor kreditværdighed.

Det samme tør ironisk nok siges om vor stramme indkomstpolitik, selv om just denne løkkestramning bliver årsag til det økonomiske knockout, som færøske politikere er ved at tildele deres eget samfund.

For den instinktive reaktion på krisen med skatte- og importafgiftsforhøjelser er typisk socialdemokratisk medicin i dobbelte doser til en patient, der i årevis har været syg af behandling med den samme mikstur, og vi genkender symptomerne fra gentagne forhøjelser i skatte-tryk i form af op til en 20 pct.s tvungen opsparing og endda højere toldsatser end førhen.

Landskassen fik selvfølgelig ikke mere, men mindre i skatteprovenu, og toldindtægterne blev til dels også decimeret, men en heldig bivirkning af denne bremseblokering af bilen i